

Adviesraad sociaal domein HBEL
p/a R.J. Manschot, voorzitter
Email: manschot_rj@hotmail.com

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Huizen
Graaf Wichman 10
1276 KB Huizen

Huizen, 22 mei 2019

Geacht College,

Op 17 april jl. ontving de Adviesraad sociaal domein HBEL (verder te noemen Adviesraad) een verzoek namens de wethouders van de gemeenten Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren van beleidsadviseur mevrouw R. Bollebakker, met de vraag of de Adviesraad zich kan vinden in het voorgestelde Plan van aanpak Vroegsignalering & Budgetcoach jongeren (verder te noemen pva). In het overleg van de Adviesraad op 24 april werd door mevrouw Bollebakker, tevens lid van de projectgroep Vroegsignalering, een mondelinge toelichting gegeven op dit plan. Daarnaast ontving de Adviesraad - via de email van de ambtelijk secretaris van de Adviesraad- op 26 april jl. een nadere toelichting van mevrouw Bollebakker. De Adviesraad beschouwt deze toelichting als onderdeel van het pva.

De Adviesraad is het eens met de noodzaak en de doelstelling van dit pva om niet alleen een systeem van vroegsignalering te ontwikkelen ook een budgetcoach in te zetten voor jongeren, opdat problematische schulden bij inwoners mogelijk kunnen worden voorkomen en voldoet dan ook graag aan uw verzoek om hierover een advies uit te brengen.

Dit advies volgt het pva en wordt afgesloten met een bijlage waarin vele 'aanbevolen correcties en wijzigingen' zijn opgenomen.

Vroegsignalering:

- De Adviesraad heeft al tijdens voorlichtingsbijeenkomst van 24 april jl. zijn zorg uitgesproken over de in zijn ogen vergaande inbreuk op de privacy van burgers met specifieke betalingsachterstanden. De Adviesraad begrijpt dat het wetsvoorstel 'Wijziging van de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening ten behoeve van de uitwisseling van persoonsgegevens' een juridische grondslag biedt voor het door BKR (Bureau Krediet Registratie) genoemde register 'Vindplaats schulden (afgekort VPS)'. De Adviesraad meent, dat rekening moet worden gehouden met wijzigingen in het wetsvoorstel en adviseert u daarom om het verdere wetgevingsproces nauwkeurig te volgen en eventuele wijzigingen tijdig door te voeren in het voorliggende pva. De Adviesraad raadt u aan om, naast VPS, ook de signalen van de Voedselbank als bron voor vroegsignalering te benutten en volgens dezelfde aanpak te behandelen.
- Op pagina 2 onderaan staat : om de doelgroep te bereiken worden gegevens over betalingsachterstanden, uitgewisseld **tussen** nutsbedrijven, etc. De Adviesraad leest hierin dat de betalingsachterstanden worden uitgewisseld **tussen** de verschillende schuldeisers en gemeenten. Echter, hij meent dat bedoeld wordt dat de betalingsachterstanden die worden geregistreerd in VPS ter beschikking worden gesteld aan schuldhelpverlenende instanties zoals gemeenten. De Adviesraad adviseert om deze tekst te verhelderen en aan te passen.

- In het pva (op pag. 5) wordt ervan uitgegaan, dat de schuldeiser voldoet aan zijn wettelijke taak door contact op te nemen met de burger over de achterstand van de betalingen. En in § 1.6 wordt gesteld *dat inwoners altijd de gelegenheid hebben om aan de schuldeiser aan te geven dat zij niet willen dat hun gegevens worden verwerkt*. De wettelijke zorgplicht (Regeling afsluitbeleid kleinverbruikers gas, licht en water) bestaat eruit dat de schuldeiser een schriftelijke herinnering stuurt, zich inspant om in persoonlijk contact te treden met de afnemer en de afnemer wijst op de mogelijkheid van schuldhulpverlening als er betalingsachterstanden optreden en dat met schriftelijke toestemming de klantgegevens zullen worden doorgegeven aan een instantie ten behoeve van schuldhulpverlening. De Adviesraad merkt op, dat in de wettelijke regeling **niet** staat dat de schuldeiser de afnemer erop moet attenderen dat hij kan **weigeren** om zijn klantgegevens te verstrekken aan een dergelijke instantie. De Adviesraad meent dat de afnemer feitelijk geen keuze heeft, want een weigering van de afnemer om zijn klantgegevens ter beschikking te stellen aan een schuldhulpverlenende instantie heeft ongetwijfeld tot consequentie dat de leverancier de invorderingsprocedure zal voortzetten met directe en vergaande (financiële) gevolgen voor de afnemer.
De Adviesraad is van mening dat bovengenoemde stellingname niet zondermeer gebaseerd kan worden op een wettelijke regeling voor schuldeisers. Hij adviseert u er nauwkeurig op toe te zien dat uit de verkregen informatie naar voren komt **wat** de schuldeiser precies heeft gedaan om met de afnemer tot een oplossing te komen. Bovendien adviseert de Adviesraad om in het pva een termijn, van bij voorkeur maximaal 5 werkdagen, te noemen waarbinnen de gemeente contact opneemt met de inwoner en daarmee af te wijken van de termijn van maximaal 4 weken genoemd in artikel 4.1 Wsg.
- In § 1.5 staat: In het kader van de integraliteit en samenwerking wordt bij de uitvoering van vroegsignalering voor de gemeente Eemnes, gedurende het vroegsignaleringsproces afgestemd met de budgetcoach van Eemnes. *Na herstel van het betalingsritme wordt het dossier overgedragen aan de budgetcoach van Eemnes*.
De Adviesraad vraagt zich af waarom in Eemnes voor deze werkwijze wordt gekozen (een werkwijze waarbij de budgetcoach kennelijk ook voor niet-jongeren wordt ingezet), of deze werkwijze wellicht ook in Huizen en Blaricum overwogen wordt en of deze werkwijze met instemming van de inwoner plaatsvindt.
- Doel van vroegsignalering is dat incasso wordt opgeschort en de betalingsachterstanden worden weggewerkt.
De Adviesraad wordt graag geïnformeerd over de convenanten die worden afgesloten met de diverse schuldeisers.
- Op pag. 7 staat onder bullet 5: *Als de gemeente samen met de inwoner tot een plan van aanpak komt, wordt daarin specifiek opgenomen dat de inwoner toestemming heeft gegeven zijn/haar gegevens te verwerken. De inwoner ondertekent het plan van aanpak voor akkoord*.
De Adviesraad wijst erop dat ingevolge art. 4 van het wetsvoorstel tot wijziging Wsg de gemeente een beschikking dient af te geven: daarmee is de rechtsbescherming beter geborgd, want burgers weten beter waar ze aan toe zijn en kunnen eventueel bezwaar maken en in beroep gaan.

Budgetcoach jongeren

- In § 2.1 wordt aangegeven dat de ‘jongeren budgetcoach’ wordt gepositioneerd bij Versa. De Adviesraad ontvangt graag een functieomschrijving van een beoogd budgetcoach, met name welke kennis en kwaliteiten vereist worden voor deze functie.
- De budgetcoach geeft o.a. advies op scholen etc. en beantwoordt vragen via WhatsApp. Het is een feit van algemene bekendheid dat met name leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs (vso) meer dan gemiddeld moeite hebben met het omgaan met financiën en regelgeving met financiële gevolgen.

De Adviesraad ziet graag deze scholen benoemd in het pva. Ook adviseert de Adviesraad om de mogelijkheden te verkennen om de VraagApp (ontwikkeld in samenspraak met instanties die zich richten op begeleiding van mensen met een verstandelijke beperking) aan te bieden aan daarvoor in aanmerking komende doelgroepen.

- De Adviesraad ontvangt graag duidelijkheid over de inzet van een budgetcoach in Laren: in het pva wordt Laren niet genoemd, behalve dat uit het overzicht op pag. 13 blijkt dat Laren niet bijdraagt aan de kosten voor deze functionaris.
- De Adviesraad kijkt uit naar de (inhoud van de) regelingen die opgenomen gaan worden in het (aangepaste) Nibud boekje ten behoeve van jongeren die de leeftijd van 18 jaar naderen. Hij verwacht dat niet alleen regelingen worden opgenomen die van toepassing zijn voor 18+, maar dat daarin ook duidelijk wordt opgenomen welke regelingen (zowel voor ouders als kinderen) vervallen als een kind 18 jaar wordt.

Financiering

- Enerzijds meent de Adviesraad dat de kosten voor dit pva fors zijn en vraagt zich af of de kosten een dergelijk project rechtvaardigen, temeer daar uit recente pilots blijkt dat 70% van de inwoners het aanbod van de gemeente afwijst. Anderzijds is zij echter van mening dat de kosten, uitgaande van een hulpverleningstraject waarbij weerstanden moeten worden overwonnen en gedragsveranderingen moeten worden bewerkstelligd, mogelijk te láág worden ingeschat. Want naast de administratieve controles en verplichtingen die moeten worden verricht, moet er een plan van aanpak worden opgesteld. Dit plan van aanpak bestaat niet alleen uit een regeling m.b.t. de betalingsafspraken en mogelijk aanvragen van aanvullende toeslagen, maar regelmatig ook uit het in kaart brengen van een vorm van maatwerk. Betekent het gebruik van de term 'maatwerk' in dit pva overigens dat hiervoor andere financiering beschikbaar is?
- In het pva wordt al aangegeven dat mensen met beginnende schulden zich niet snel melden voor schuldhulpverlening en een gesprek met 2 medewerkers van de gemeente kan als bedreigend worden ervaren. De Adviesraad ziet de beschikbaarheid van cliëntondersteuning voor deze (nieuwe) doelgroep als een meerwaarde, die kan bijdragen aan een hoger percentage deelnemers aan de hulpverlening in het kader van vroegsignalering en draagt mogelijk bij aan verlaging van de kosten voor maatwerk. Graag ontvangt de Adviesraad uw visie hieromtrent.

De Adviesraad verwacht dat zijn adviezen (en de voorgestelde correcties en wijzigingen uit de bijlage) zullen bijdragen aan een duidelijk en zorgvuldig Plan van aanpak Vroegsignalering & Budgetcoach jongeren. Tenslotte meent de Adviesraad dat een meer overzichtelijke tekstopmaak de leesbaarheid ten goede kan komen.

De Adviesraad is graag bereid dit advies toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
namens de Adviesraad sociaal domein HBEL

R.J. Manschot, voorzitter

Aanbevolen correcties en wijzigingen:

- 1 Titelblad: Plan van aanpak **V**roegsignalering & Budgetcoach jongeren
- 2 pag. 2 tweede alinea: problematische schulden kunnen **mogelijk** worden voorkomen
- 3 pag. 2: In de tweede zin van boven ontbreekt de verwijzing naar de bron
- 4 pag. 2 derde alinea:met schuldeisers is **in** ontwikkeling.....
- 5 pag. 2 vierde alinea: vroeg**s**ignalering i.p.v. vroeg signalering
- 6 pag. 2: **wettelijke** i.p.v. wettelijk
- 7 pag. 4 onder 2 laatste bullet, laatste zin: moeten uitwijzen **óf en** wat
- 8 pag. 4: professionaliteit en voldoende uitvoeringscapaciteit **zijn** i.p.v. is noodzakelijk
- 9 pag. 5 derde alinea: De schuldeiser voldoet aan zijn **wettelijke** i.p.v. wettelijk taak
- 10 pag. 5 onder Privacy: (zie verder onder **§ 1.6 Vroegsignalering en Privacy**)
- 11 pag. 5 onder Vindplaats schulden BKR laatste zin: ...van twee maanden **of** i.p.v. om meer
- 12 pag. 5 voorlaatste alinea: **ontwikkeld** i.p.v. ontwikkelt. En: De gemeente heeft toegang **tót** en acteert **óp** (zonder komma) deze signalen
- 13 pag. 6 tweede regel van onder: is **inmiddels** i.p.v. in middels wetgeving van toepassing
- 14 pag. 7: Aan het eind van de tweede alinea wordt gesproken over een uitvoerings en privacy protocol. De Adviesraad stelt voor dit te vervangen door uitvoerings- en privacyprotocol
- 15 pag. 7: In het **privacy**protocol wordt opgenomen..... en onderaan: **Uitvoeringsafspraken** te vervangen door **Uitvoeringsprotocol**. En:worden er uitvoerings- en procesafspraken gemaakt met
- 16 pag. 7 onder 'In het protocol wordt opgenomen' tweede bullet: de woningcorporaties plaatsen een artikel over **het vroegsignalerings**project in het eigen blad t.b.v. **hun** huurders **in** een nieuwsbrief
- 17 pag. 7 onder de derde bullet: **vermeldt** i.p.v. vermeld
- 18 pag. 7 laatste bullet: het gezin/**de** inwoner. * Vaak is juist deze informatie juist gewenst.....om de juiste ondersteuning Drie maal 'juist' in één zin leest niet prettig..
- 19 pag. 8: afkortingen PHO, DVC en P.wet toelichten
- 20 pag. 9 laatste regel onder kopje 'Evaluatie': Er wordt **niet alleen** geëvalueerd op
- 21 pag. 9: voorstel om ook te evalueren hoe lang het proces heeft geduurd
- 22 pag. 10:
 - a. punt 8: de inwoner/**het** gezin
 - b. punt 8: **AOW** i.p.v. Aow
 - c. punt 9: de inwoners/**het** gezin
 - d. punt 10: **PWN** i.p.v. Pwn
 - e. punt 10: Zorgverzekeraars **zonder e.d.**
 - f. punt 14: **Heef** i.p.v. heeft
- 23 pag. 10 § 1.9: Adviesraad sociaal domein **HBEL** i.p.v. Adviesraad Sociaal Domein
- 24 pag. 11 onder 'Taakinvulling budgetcoach': De budgetcoach **beantwoordt** i.p.v. beantwoord
- 25 pag. 11 onder 'Geëvalueerd wordt': **WhatsApp** i.p.v. Whats app
- 26 pag. 12 onder § 2.3: Adviesraad **sociaal domein** HBEL i.p.v. Adviesraad HBEL
- 27 pag. 12 onder § 2.3: **Uitvoeringsafspraken** i.p.v. Uitvoeringsafpsraken
- 28 pag. 13 derde alinea: 1 **inwoner** bellen i.p.v. 1 inwoners bellen